

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 7. rujna 2005.

Krist je gospodar svakoga pomirenja, jedinstva, sklada i mira

Kateheza br. 62. –

Uvodno čitanje: usp. Kol 1,3.12-20, Krist Prvorođenac, prije svakog stvorenja, i Prvorođenac od mrtvih (večernja srijede III. tjedna) S radošću zahvaljujmo Ocu / koji nas osposobi / za dioništvo u baštini svetih u svjetlosti. / On nas izbavi iz vlasti tame / i prenese u kraljevstvo Sina, ljubavi svoje, / u kome imamo otkupljenje, / otpuštenje grijeha. / Krist Isus slika je Boga nevidljivoga, / Prvorođenac, prije svakog stvorenja. / Ta u njemu je sve stvoreno / na nebesima i na zemlji, / vidljivo i nevidljivo, / bilo Prijestolja, bilo Gospodstva, / bilo Vrhovništva, bilo Vlasti - / sve je po njemu i za njega stvoreno: / on je prije svega, / i sve stoji u njemu. / On je Glava Tijela, Crkve; / on je Početak, / Prvorođenac od mrtvih, / da u svemu bude Prvak. / Jer svidjelo se Bogu / u njemu nastaniti svu Puninu / i po njemu / - uspostavivši mir krvlju kria njegova - / izmiriti sa sobom sve, / bilo na zemlji, bilo na nebesima.

1. Već smo se ranije zadržali nad ovim veličanstvenim prikazom Krista, Gospodara svega svijeta i povijesti, koji dominira hvalospjevom postavljenim na početak Pavlove Poslanice Kološanima. Ova se pjesan, zapravo, ponavlja kroz sva četiri tjedna u koje je podijeljeno bogoslužje večernje. Središnji dio hvalospjeva sastoji se od redaka 15-20, gdje na pozornicu izravno i svečano stupa Krist, predstavljen kao "slika Boga nevidljivoga" (r. 15).

Grčki izraz eikon, "ikona", izuzetno je drag apostolu Pavlu: u svojim ga Poslanicama koristi devet puta, primjenjujući ga bilo na Krista, savršenu sliku Boga (usp. 2 Kor 4,4), bilo na čovjeka, sliku i slavu Boju (usp. 1 Kor 11,7). Čovjek je, pak, grijehom "zamijenio slavu neraspadljivoga Boga

likom, obličjem raspadljiva čovjeka" (Rim 1,23), izabravši klanjanje idolima i postajući njima sličan.

Moramo, dakle, trajno oblikovati svoju sliku prema slici Sina Bojega (usp. 2 Kor 3,18), jer smo "izbavljeni iz vlasti tame i preneseni u kraljevstvo Sina, ljubavi" njegove (Kol 1,13).

2. Krist je, potom, predstavljen kao "Prvorođenac, prije svakog stvorenja" (r. 15). Krist prethodi svemu stvaranju (usp. r. 17), budući da je rođen odvijeka: stoga je "sve po njemu i za njega stvoreno" (r. 16). I u drevnoj se idovskoj predaji smatralo da je "čitav svijet stvoren za Mesiju" (Sanhedrin 98b).

Za apostola Pavla, Krist je ili počelo jedinstva ("sve stoji u njemu"), ili posrednik ("po njemu"), ili konačni cilj prema kojemu tei sve stvoreno. On je "prvorođenac među mnogom braćom" (Rim 8,29), to jest Sin u pravom smislu riječi, unutar velike obitelji sinova Bojih, u koju nas uvodi krštenje.

3. U ovom trenutku pogled prelazi s prizorišta stvaranja prema prizorištu povijesti: Krist je "Glava Tijela, Crkve" (Kol 1,18), a to je već po svome utjelovljenju. On je, doista, stupio u ljudsku zajednicu, kako bi je pridigao i od nje načinio "tijelo", to jest skladno i plodno jedinstvo. Stabilnost i rast čovječanstva u Kristu imaju svoj korijen, svoju ivotnu os, svoje "počelo".

Upravo po tome prvenstvu Krist moe postati počelo uskrsnuća sviju, "Prvorođenac od mrtvih", jer će "u Kristu svi biti oivljeni... prvina Krist, a zatim koji su Kristovi, o njegovu Dolasku" (1 Kor 15,22-23).

4. Hvalospjev se pribliava svome zaključku slaveći "Puninu" (grč. pleroma), što je Krist ima u sebi kao dar ljubavi Očeve. To je punina boanstva koja zrači kako u svemiru, tako i u čovječanstvu, postajući vrelom mira, jedinstva i savršenoga sklada (Kol 1,19-20).

To "uspostavljanje mira" i "izmirenje" izvršava se "krvlju kria njegova", kojom smo opravdani i posvećeni. Prolivši svoju krv i prinijevši sebe samoga, Krist je izlio mir koji, u biblijskome jeziku, označava skup mesijanskih dobara i spasenjsku puninu što se širi na svu stvorenu stvarnost.

Hvalospjev stoga završava svijetlim vidikom pomirenja, jedinstva, sklada i mira, nad kojim se svečano uzdie lik njegova tvorca, Krista, "Sina, ljubavi" Očeve.

5. Nad ovim su sadrajnim odlomkom razmišljali pisci drevne kršćanske tradicije. Sveti Ćiril Jeruzalemski, u svome dijalogu, navodi hvalospjev iz Poslanice Kološanima kako bi odgovorio svome bezimenom sugovorniku koji ga je upitao: "Kaemo li dakle da je Riječ rođena od Boga Oca za nas trpila u svome tijelu?". Odgovor, na tragu ovoga hvalospjeva, je pozitivan. Doista, sveti Ćiril izjavljuje: "slika Boga nevidljivoga, Prvorođenac prije svakog stvorenja, vidljivoga i nevidljivoga, za kojega i u kojemu sve postoji, darovan je - kae Pavao - za Glavu Crkvi: on je usto prvorođeni

među mrtvima", to jest prvi u nizu mrtvih koji će uskrsnuti. On je, nastavlja Ćiril, "učinio sve ono što pripada ljudskome tijelu te podnese kri, prezrevši sramotu" (Heb 12,2). Mi kaemo da nije samo jedan običan čovjek, premda vrlo častan, po svojoj zdruenosti s njime bio rtvovan za nas, nego je sam Gospodin slave taj koji je razapet (Perche Cristo e uno: Collana di Testi Patristici, XXXVII, Roma 1983, str. 101).

Pred ovim Gospodinom slave, znakom najviše ljubavi Očeve, i mi uzdiemo svoj glas hvale te padamo ničice klanjajući mu se i zahvaljujući mu.

Pozdrav hrvatskim hodočasnicima na hrvatskom:

Pozdravljam sve vjernike hrvatskoga naroda! Na hodočašću ivota zastanite često pred Otajstvom Euharistije kako bi se vaš put s Kristom, Dobrim Pastirom, jednom dovršio u kraljevstvu nebeskom! Od srca blagoslivljam vas i vaše obitelji! Hvaljen Isus i Marija!